

Til Sundhedsstyrelsen

Region Midtjyllands hørings svar til udkast til vejledning om udredning og behandling af transkønnede

Dato 15-06-2014

Mette Holmkær Kiil

Tel. +4578470316

Mette.Kiil@PS.RM.DK

1-30-74-16-14

Region Midtjylland modtog den 2. juni 2014 Sundhedsstyrelsens udkast til vejledning om udredning og behandling af transkønnede. Region Midtjylland har følgende bemærkninger:

Side 1

- På p. 1 skrives der, at udredning ALENE er relevant, når der ønskes kønsmodificerende behandling i form af hormonbehandling OG kirurgi. Det foreslås, at det sidste OG i stedet skrives som ALENE ELLER SAMMEN MED, idet udredning og vejledning også er relevant, hvis patienten "kun" ønsker behandling i form af hormoner, jævnfør punkt 2 nedenfor.
- I vejledningen bør der være større stringens i brugen af begreber. I udkastet tales fx om "transkønnede", "kønsidentitetsproblemer" og "transseksuelle" samt om "kønsmodificerende indgreb" og "kønsmodificerende behandling". Det vil være en fordel, hvis begreberne defineres i vejledningen inklusive de relevante kriterier, og angives, om der skal tages udgangspunkt i diagnoser og kriterier i ICD-10 (eller DSM-V) Hvis det sidste skal gælde, bør de danske begreber i vejledningen korrespondere 100 % med ICD-10 (eller DSM-V).
- Det bør præciseres, i hvor høj grad vejledningen kun gælder for "klassiske" transseksuelle med ønske om "ægte" kønsskifte til det modsatte køn, eller om den også gælder for de ret hyppige tilfælde, hvor personen ikke kan klassificeres som traditionelt helt transseksuel og/eller ikke ønsker fuld operativ behandling, men fx "kun" en kønsmodificerende behandling i form af hormonbehandling og evt. mastektomi. Dette ser umiddelbart ud

til at være tilfældet, idet det på p. 3 anføres, at kønshormonbehandling kan gives til en patient uden at det kræves, at patienten har givet udtryk for ønske om at gennemgå "fuldt kønsskifte" med operation, men i givet fald bør dette gøres mere tydeligt, og der bør foretages konsekvensrettelser i overensstemmelse hermed. Det ville i denne sammenhæng desuden være en fordel, hvis vejledningen omtaler og forholder sig til udredning og behandlingen af forskellige former for gender dysfori/distress/identitetsproblemer (agender, gender fluid, gender queer osv.).

- Det opleves som radikalt at stille krav om real life experience i 6 måneder som det ønskede køn i de tilfælde, hvor personen ikke ønsker 100 % at overgå til det modsatte køn, men dog ønsker en kønsmodificerende behandling (fx hormoner og fjernelse af bryster). Det bør desuden pointeres, at en real life experience bør defineres med åbenhed over for, at køn ikke kan eller skal udtrykkes på én eneste, "rigtig" måde. "Det modsatte køn" bør ikke være en stereotypi, men kunne afspejle, at køn i vore dages samfund kan udtrykkes og leves på mange måder.
- På p. 4 virker det umiddelbart uforståeligt, at der tales om at kunne lægge (nedfrosne) ægceller tilbage i samme kvinde på et senere tidspunkt (altså når kvinden *har* fået foretaget kønsskifte til mand inklusive oophorectomi (?)). Hvornår kan dette nogen sinde i sådanne tilfælde være relevant eller legalt? Det er muligt, at afsnittet blot er uklart formuleret eller for kortfattet. Tilsvarende gør sig gældende mht. bemærkningen om deponering af sæd.